



Ympäristökorvauksen toimenpiteet

Riikka Rinta-aho, Jari Tikkanen, ProAgria Keski-Pohjanmaa
Kevät 2025

ProAgria Keski-Pohjanmaa

<https://www.proagria.fi/keskukset/proagria-keski-pohjanmaa>

Ympäristösitoumus

Ympäristösitoumuksen rakenne

- Tilakohtaisten toimenpiteiden **yleiset vaatimukset**
- Tilakohtaiset **valinnaiset** toimenpiteet (2 pakollista valitaan).
- Lisäksi **lohkokohtaisia** toimenpiteitä vapaasti omalle maatilalle sopivat

Tässä esityksessä keskitytään tilakohtaisten valinnaisten toimenpiteiden tarkasteluun



Tilakohtaisten toimenpiteiden yleiset vaatimukset

1. Viljavuustutkimus ja lanta-analyysi

- Korvauskelpoisilla peruslohkoilla pitää olla voimassa viljavuustutkimus, jos kasvia voidaan ehtojen mukaan lannoittaa.
- Uusien tulosten on oltava käytettävissä lannoitettaessa
- Tutkimuspäivämäärä ratkaisee. Ei näytteenottopäivä
- Hallintaan tulleista uusista lohkoista tutkimus pitää olla voimassa lannoitettaessa
- Lanta-analyysi viiden vuoden välein (liukoinen N, kok. N ja kok. P)
 - koskee maatilaa, jolla syntyy tai/ja joka käyttää lantaa lannoitteena suoraan pellolla enemmän kuin 25 m³ vuodessa.

2. Lohkokohtaiset muistiinpanot

- Ymp. sitoumusehdoissa listattu kirjattavat asiat
- Varsinkin integroidun kasvinsuojelun kirjauksissa parannettavaa

3. Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma

- Toisena tai kolmantena sitoumusvuonna. 30.4.2026 mennessä
- Maatilan ympäristöhaasteiden ja kehittämismahdollisuuksien kartoitus.
 - Liittyvät mm. maatalouden vesiensuojeluun, maaperän kasvukunnon parantamiseen, ilmastomuutoksen hillintään, ilmastomuutokseen sopeutumiseen, ilmansuojeluun, energiaan maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja edistämiseen.
- Tehdään vain kerran.
- Toimitettava kuntaan pdf-muotoisena sähköpostilla tai tulostettuna paperilla.
- Suunnitelma tulee tehtäväksi näihin aikoihin. maaseutuverkosto.fi

Kooltaan 0,50 ha tai alle:

3

Jos lannoitetaan P -lannoitteilla

P; korkea ja maalaji; Mm

TAI

Naapurilohkon maanäyte

TAI

Lohkolta otetaan maanäyte

Tutkimustodistus AR-20-FV-01-01-fi

Päivämäärä 02/11/2020

Tutkimusno EUFIMI-00063729

Asiakasno FV00000000

Lohkokohtaisissa muistiinpanoissa:

- lohkon tunnus ja pinta-ala
- lohkon muokkauspäivä ja -tapa
- kylvö- tai istutuspäivä
- kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- lannoituspäivä tai -päivät
- väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitteiden lajit ja määrä
- fosforin ja typen määrät, tarvittaessa merkintä fosforintasauksen alkamisesta ja tasausvuodesta
- kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi, käyttömäärä, ajankohta, käyttökohde, havaitut rikkakasvit, taudit tai tuholaiset eli syy kasvinsuojeluaineiden käyttöön sekä muut toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet
- laidunnus, sadonkorjuun tai niiton päivämäärä sekä satotaso tarpeellisine perusteluineen
- valitut lohkokohtaisen toimenpiteen ehdoissa edellytetyt asiat.

Tilakohtaiset valinnaiset toimenpiteet (2 valitaan)

4

1. Ilmasto- ja ympäristökoulutus (pitäisi avautua loppuvuonna tai vuoden alkupuolella)

- Suoritetaan yksi viidestä koulutuksesta sitoumusvuoden aikana 30.4. mennessä.
- Suoritetaan ainoastaan verkkokoulutuksena.

2. Monivuotiset monimuotoisuuskaistat (perustettu keväällä) Säilytä tai perusta keskimäärin kolme metriä leveä monivuotinen nurmi- ja niittykasvusto vähintään kahden peruslohkon kaikille reunoille. Toimenpide on monivuotinen. Se tarkoittaa, että jos valitset toimenpiteen lohkoillesi jonakin vuonna, sinun on valittava toimenpide joka vuosi samoille lohkoillesi sen jälkeen sitoumuskauden loppuun asti.

3. Maaperän seuranta

- Laaja maaperäanalyysi tai peltomaan skannaus
- Kahdelta peruslohkolta, yksi näyte peruslohkoa kohti. Näyte tukihakemukseen kirjatulta lohkoilta!
- Näytteet tulee olla toimitettuna laboratorioon viimeistään 30.11

4. Orgaaniset ravinteet

- A. väh. 25 m³ lannan separointi, B. väh. 25 m³ k-a:n erotus nestejakeesta lietteen laskeutusmenetelmällä, C. väh. 25 m³ lannan käsittely biokaasulaitoksessa, D. väh. 25 m³ lannan luovutus tai E. väh. 25 m³ nurmikasvuston toimittaminen biokaasulaitokseen.
- todennettavissa kuitilla, sopimuksella tai muulla asiakirjalla 30.11
- Liite 469L; Ilmoitus lannoitteen luovuttamisesta

5. Pölyttäjien ravintokasvit (perustettu keväällä)

6. Täsmäviljelymenetelmät (todennettavissa 30.11)

- Huom! Toimenpide vaatii paikkatiedon hyödyntämistä
- Kirjataan käytettyjen laitteiden toimintaperiaatteet lohkomuistiinpanoihin.
- Jos käytetty urakoitsijaa, urakoitsijan kuittaus tai kuitti viimeistään 30.11
- Menetelmistä A ja D on säilytettävä tulosteet tai menetelmän käyttö tulee olla muutoin selvitettävissä.

7. Kasvintuhoojen ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

- Käyttö todennettavissa 30.11 mennessä esim. kuvilla, sovelluksen kuvakaappauksella ym.

6. Täsmäviljelymenetelmä ja käytön todentaminen

5

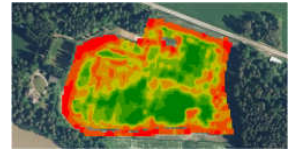
A. Paikkakohtaiseen kuvantamiseen perustuva automatiikka, joka mahdollistaa tuotantopanosten sijoittamisen ja levittämisen peltoon paikkakohtaisesti.

A. Kuvantaminen voidaan toteuttaa satelliitilla, ilmakuvalla, reaaliaikaisella sensorilla, kameralla tai pellon vyöhykekartoituksella.

B. Kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen lohkoautomatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon.

C. Optiikkaa hyödyntävä hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa.

D. Paikkatietoon perustuva leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus.



<https://www.digimaatalous.fi/sat-okartoitus-leikkuupuiminnissa/>

E. Traktori tai työkone, joka on varustettu vähintään sellaisella ajoautomatiikalla, joka valitsee ja säilyttää ajolinjan ilman kuljettajaa.

A. Tässä menetelmässä urakoitsijan traktori tai työkone ei riitä täyttämään ehtoa.

B. Hallinnassa oleva laite kelpaa (esim. leasing-sopimuslaite tai yhteisomistuksessa oleva laite).

Todentaminen:

- A. Esim. tulosteet, laitteen dokumentti, kuitti, kauppakirjasta kuvakaappaus, tai muita asiakirjoja, joista selviää menetelmän käyttö.
- B. Osoitetaan, että on lohkoautomatiikkaan kykenevä kone, kuitti tc-sc lisenssistä tai kuva ohjaimen lisenssivalikosta, jossa näkyy mitkä lisenssit ovat aktiivisia.
- C. Kirjataan peltolohkolla toteutettu toimenpide lohkokirjanpitoon.
- D. Urakoitsijan kanssa kannattaa sopia, että laskuun on kirjattu menetelmän käyttö ja käytössä olevan laitteen tiedot. Viljelijän on voitava tarvittaessa vakuuttaa viranomaiset menetelmien käytöstä.

7. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistus-sovellukset

Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

- Käyttö todennettavissa 30.11 mennessä
- esim. sovellukseen tallennetuilla kuvilla, sovelluksen kuvakaappauksella ym.
- Toimenpiteeseen kelpaavia sovelluksia ja ohjelmia on listattu
- Tulee olla viljelyksessä sitä kasvia, joiden kasvitauti- ja tuhoojatilannetta käytössä olevalla sovelluksella voidaan seurata.

Kuvakaappaus puhelimen näytöstä

Anroid: 1. Virtapainiketta ja äänenvoimakkuuden vähennyspainiketta samanaikaisesti painaen lyhyesti.

2. Ota käyttöön kämmensyrjällä näytön yli pyyhkäisy –toiminto. Uudemmissa.

- **LukeKasKas**; vilja- ja palkokasvit, nurmet, kumina, öljykasvit, kaalikasvit, peruna ja porkkana.
 - Pikaohje; <https://www.seinajoki.fi/wp-content/uploads/2024/06/lukekaskas-ohjeet-havainnon-tekoon.pdf>
- **RapsiApp**. kevättrypsi, kevättrapsi, syysrypsi tai syysrapsi
- **Minun Maatilani- WisuEnnuste**. WisuEnnuste on nykyään osa Wisu Pro -ohjelmistoa. Kuvakaappaus näkymästä kasvukaudella.
- **AgAssist**
- **Cordulus Farm**. Sääasema pellolla ja langaton yhteys sovellukseen. Tunnuksat asemaan. Hankkija. Kätevä ja hyödyllinen.
- **Agriportal**. Sokerijuurikkaan sopimusviljelijöille.
- **Sirppi-mobiilisovellus** (versio 2.4.). Mobiilisovellus ja myös tietokoneella. Vuosi ilmainen ja sen jälkeen maksullinen 50 €/vuosi +alv.
- **AgriSmart**. Suonentieto Oy viljelysuunnitelmaohjelmisto.

Lohkokohtaiset toimenpiteet ympäristökorvauksessa

1. Maanparannus- ja saneerauskasvit
2. Kerääjäkasvit
3. Kiertotalouden edistäminen
4. Suojavyöhykkeet
5. Turvepeltojen nurmet
6. Valumavesien hallinta
7. Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
8. Lintupellot



- Muista ilmoittaa peltotukien haussa nämä toimenpiteet samoille aloille, kuin vuonna 2024.
- Vuonna 2025 ja 2026 **voidaan lisätä suojavyöhykkeitä**
- Huom! **Turvepeltojen nurmet** toimenpiteestä voi luopua tänä vuonna ilman takaisinperintää (perusteena muutos nurmivuosien laskennassa) .

Maanparannus- ja saneerauskasvit

- enintään 20 prosentille korvauskelpoisesta alasta
- Kylvetään keväällä/alkukesällä.
- saa niittää tai murskata kasvuston ja käyttää kasvuston hyödyksi.
- **saa muokata kasvuston maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä.**
- Kasvustolla voi käyttää kasvinsuojeluaineita ja sen voi päättää kemiallisesti
- Aitohunajakukka, auringonkukka, kumina (ensimmäisen vuoden kasvusto), mailaset, mesikät, rehuvirna, ruusvirna, samettikukka, sikuri, sinappi (vain valkosinappi eli keltasinappi), öljy- ja muokkausretikka (voi olla myös muokkausretiisi) ja edellä mainittujen kasvien seokset.
- Huomaa, että maanparannus- ja saneerauskasveiksi kelpaa ainoastaan luettelossa mainitut kasvit ja niiden seokset.
 - **Ei voida esim. kylvää seoksessa nurmikasvien siemeniä.**
- Kuminan ensimmäisen vuoden kasvusto kelpaa maanparannus- tai saneerauskasviksi.
 - **Kuminan toisen vuoden kasvusto ei kelpaan toimenpiteeseen, vaikka kasvusto ilmoitettaisiin kuminaksi ensimmäisen kerran.**

Kerääjäkasvi

- enintään 30 prosentille korvauskelpoisesta alasta
- kylvetty keväällä tai viimeistään 15.8.
- **kemiallinen päättäminen aikaisintaan 15.9.**
- **muokkaus aikaisintaan 1.10.**
- päättäminen ja muokkaus sallittu aikaisemmin jos lohkolle kylvetään syyskylvöinen satokasvi
- kasvuaika vähintään kuusi viikkoa



Kiertotalouden edistäminen

- enintään 80 prosentille korvauskelpoisesta alasta.
- 1. **Levitetään peltolohkolle lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejätettä tai nestemäistä orgaanista lannoitetta sijoittavilla tai multaavilla laitteilla.**
 - Oman tilan tai vastaanotettu lanta sopii
- 2. **Lisätään peltolohkolle orgaanista materiaalia, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia.** Orgaanisella materiaalilla tarkoitetaan:
 - orgaanisia lannoitteita,
 - orgaanisia maanparannusaineita
 - orgaanisten lannoitteiden ja orgaanisten maanparannusaineiden seoksia
 - Oman tilan kuivalannasta ei makseta korvausta.
- Kuitenkin jos aine on kierrätetty biokaasulaitoksen kautta, orgaanisena aineena levitettävästä oman tilan kuivalannasta maksetaan korvaus

- Sijoitettavilla tai multaavilla laitteilla levitettävien aineiden levitysmäärän pitää olla vähintään 15 m³/ha.
- Orgaanisen materiaalin, jonka k-a on vähintään 20 % levitysmäärän pitää olla vähintään 10 m³/ha. (liitä syysilmoitukseen selvitys kuiva-ainepitoisuudesta)
- Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien nestemäisien aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kg/m³, levitysmäärän pitää olla vähintään 5 m³/ha. (liitä syysilmoitukseen selvitys fosforipitoisuudesta)
- Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien kiinteiden aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kg/m³, levitysmäärän pitää olla vähintään 5 m³/ha. (liitä syysilmoitukseen selvitys fosforipitoisuudesta)

Suojavyöhykkeet

- Perustetaan monivuotisen nurmikasvuston peittämä suojavyöhyke ja hoida sitä koko sitoumuskauden ajan. Suojavyöhykettä ei kuitenkaan tarvitse erikseen perustaa, jos loholla on aikaisemmin perustettu monivuotinen nurmikasvusto. Suojavyöhykealaksi luetaan myös loholla oleva kaksitasouoman ala.
- Voidaan valita toimenpiteen kasvulohkolle ensimmäisen kerran vielä vuonna 2026. Säilytetään ja hoidetaan suojavyöhykettä ehtojen mukaan koko sitoumuskauden ajan. Suojavyöhykkeellä ei ole minimileveyttä.
- Suojavyöhykkeestä maksettu ympäristökorvaus peritään takaisin, jos ilmoitat sitoumusaikana suojavyöhykealalle jotain muuta kuin suojavyöhykkeen ja lohko pysyy hallinnassasi.
- **Vipu-palvelun karttataso** osoittaa alan, josta voi saada korvauksen suojavyöhykkeestä. Korvausta ei saa alasta, joka ilmoitetaan yli suojavyöhykkeen karttatason alueen. Suojavyöhykealan ylittävä suojavyöhykkeeksi ilmoitettu ala ei ole kuitenkaan velvoitettu säilyttämään suojavyöhykkeenä.



Turvepeltojen nurmet

- Voidaan valita vain sitoumuskauden ensimmäisenä tai toisena vuonna.
- Toimitetaan viljavuustutkimus kuntaan **viimeistään 30.9.** sen kasvukauden aikana, jolloin valitaan 1. kerran turvepeltojen nurmet -toimenpide.
- Viljavuustutkimuksessa todetun maalajin pitää olla jokin turvemaa, eli maalajin nimessä pitää olla mainittuna sana turve.
- Huolehdi nurmikasvuston laadusta ja sadontuottokyvystä koko sitoumuskauden ajan.
- Saa lannoittaa kasvustoa.
- Ei saa käyttää alalla kasvinsuojeluaineita.
- **Nurmen voi uusia sitoumuskauden aikana vain ilman muokkausta.**
- Niitetään kasvusto niin, etteivät lintujen pesinnät tai nisäkkäiden poikaset vaarannu.
 - Niitetään keskeltä reunoja kohti.
- Voi käyttää lohkoa laitumena, jos nurmipeite säilyy.
- Pelkkä laiduntaminen kelpaa korjuuvaatimukseen, jos sen avulla sadon saa kokonaan korjattua **viimeistään 31.8.**
- **Korjataan sato vuosittain viimeistään 15.9.**
- **Huom! Vuonna 2025 seuraamuksia ei tule aiemmille vuosille, vaikka et ilmoita toimenpidettä aiemmin ilmoittamallesi alalle.**



Valumavesien hallinta

Toteutetaan joko **säätösalojitetulla** lohkolla tai lohkolla, **jossa on altakastelu- tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.**

Kuivatusjärjestelmän pitää olla rakennettuna ennen sitoumusvuoden alkua.

Jos jokin kolmesta seuraavasta ehdosta täyttyy:

1. Lohko sijaitsee happamalla sulfaattimaalla.
 - jos loholla on 0,5–1,5 m syvyydellä näytteestä pH alle 4,5 tai enintään 16 viikon inkubaation jälkeen mitattu pH on alle 4,0.
 - Jos Geologian tutkimuskeskus on todennut happamaksi sulfaattimaaksi Nämä peruslohkot näytetään Vipu-palvelun kartalla.
 2. Lohkon maalaji on turve.
 3. Peruslohkon alalla on ollut vuosien 2015 ja 2022 välisenä aikana ainakin yhtenä vuonna valumavesien hallinta -toimenpide.
- Mahdollinen viljavuustutkimus tai analyysitulokset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle **viimeistään 30.9.** sen kasvukauden aikana, jolloin ensimmäisen kerran haet valumavesien hallinta -toimenpidettä.
 - Ojastokartta säätösaloitusjärjestelmästä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle **viimeistään 30.9.**, josta alasta haet korvausta.
 - Ojastokarttaa ei tarvitse toimittaa, jos se on aiemmin toimitettu kuntaan.
 - Kartasta pitää käydä ilmi ojaston pinta-ala ja säätökaivojen paikat.
 - Ojastokarttoja saa salaojayhdistykseltä osoitteen salaojayhdistys.fi kautta.



Kiitos!

ProAgria Keski-Pohjanmaan EU-tukien asiantuntijat:

Sari Harju **040 523 4114**

Jouni Huhtala **040 5123 703**

Jarmo Karhula **044 521 2210**

Ville Myllylä **050 598 7228**

Taneli Rahja **040 684 5111**

Riikka Rinta-aho **040 523 4116**

Seija Roimela **040 847 9740**

Jari Tikkanen **0400 162 147**

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@proagria.fi



#onnistummeyhdessä